

MATLAB

ŚRODOWISKO MATLABA – OPIS, PODSTAWY

➤ Poszukiwanie znaczeń funkcji i skryptów – funkcja *help*

```
>> help % wypisuje linki do wszystkich plików pomocy  
>> help plot % wypisuje pomoc dotycząc funkcji plot
```

➤ Znaczenie średnika na końcu polecenia

Średnik kończący komendę w Matlabie powoduje, że wynik działania danej komendy nie będzie wyświetlany na ekranie.

➤ Znak gotowości do przyjmowania komend

```
>>
```

➤ Wypisanie 5+10 daje od razu wynik:

```
>> 5 + 10  
ans =  
    15
```

Nie podano żadnej nazwy zmiennej dlatego Matlab użył zmiennej „ans”.

Wyniki obliczeń możemy podstawiać do zmiennych, np.:

```
>> x=sin(pi/2)  
x =  
    1
```

Wpisanie samej nazwy zmiennej wyświetli jej aktualną wartość.:

```
>> x  
x =  
    1
```

➤ Symbole operatorów

=	Przypisanie wartości
[]	Tworzenie macierzy, list argumentów wyjściowych funkcji
()	Listy argumentów wejściowych funkcji, kolejność działań matematycznych
.	Kropka dziesiętna, część operatorów arytmetycznych
..	Katalog macierzysty
...	Kontynuacja polecenia jest w następnej linii
,.	Symbole separacji argumentów funkcji, indeksów, itp.
;	Koniec wiersza macierzy, koniec polecenia bez wypisywania odpowiedzi
%	Początek linii komentarza
:	Generowanie wektorów, indeksowanie macierzy
'	Początek i koniec wprowadzania łańcuchów znakowych, transpozycja macierzy, sprzężenie macierzy
!	Komenda sytemu operacyjnego

➤ **Zmienne specjalne i stałe**

ans	Zmienna robocza, automatycznie przyjmuje daną wartość, jeśli nie nadano jej nazwy
computer	Nazwa komputera, na którym działa Matlab
eps	Precyzja zmiennoprzecinkowa
flops	Licznik operacji zmiennoprzecinkowej
i, j	Jednostka liczby urojonej
inf	Nieskończoność
NaN	Wartość nieokreślona (zwykle oznacza wprowadzenie wartości nieliczbowej jako argumentu funkcji matematycznej)
nargin	Liczba argumentów wejściowych funkcji
nargout	Liczba argumentów wyjściowych funkcji
pi	3.1415926....
realmax	Największa dostępna liczba rzeczywista
realmin	Najmniejsza dostępna liczba rzeczywista

➤ **Podstawowe funkcje matematyczne**

abs	Wartość bezwzględna, moduł liczby zespolonej, wektor wartości znaków łańcucha
acos, acosh	Arcus cosinus, arcus cosinus hiperboliczny
acot, acoth	Arcus cotangens, ...
acsc, acsch	Arcus cosecans, ...
angle	Kąt fazowy dla liczby zespolonej w radianach
asec, asech	Arcus secans, ...
asin, asinh	Arcus sinus, ...
atan, atanh	Arcus tangens, ...
atan2	Arcus tangens, wynik w przedziale $[-\pi, \pi]$
ceil	Zaokrąglenie w górę, sufit
conj	Liczba sprzężona do liczby
cos, cosh	Cosinus, ...
cot, coth	Cotangens, ...
csc, csch	Cosecans, ...
exp	e do potęgi argumentu
fix	Zaokrąglenie w kierunku zera
floor	Zaokrąglenie w dół, podłoga
gcd	Największy wspólny dzielnik

imag	Część urojona liczby zespolonej
lcm	Najmniejsza wspólna wielokrotność
log	Logarytm naturalny argumentu
log10	Logarytm dziesiętny argumentu
real	Część rzeczywista liczby zespolonej
rem	Reszta z dzielenia
round	Zaokrąglenie do najbliższej liczby całkowitej
sec, sech	Secans, ...
sign	Znak funkcji
sin, sinh	Sinus, ...
sqrt	Pierwiastek kwadratowy
tan, tanh	Tangens, ...

➤ **Informacja i usuwanie zmiennych z przestrzeni roboczej – funkcje *who*, *whos*, *clear***

```
>> who           % informacja o dostępnych zmiennych, same nazwy
>> whos         % pełna informacja o dostępnych zmiennych
>> clear a      % usunięcie z przestrzeni roboczej zmiennej a
>> clear all    % usunięcie wszystkich zmiennych
```

➤ **Informacje o operatorach – *help ops***

*	mnożenie macierzy
/	dzielenie macierzy (lewej przez prawą)
\	dzielenie macierzy (prawej przez lewą)
^	podnoszenie do potęgi
'	sprzężenie macierzy
.*	mnożenie tablicowe
./	dzielenie tablicowe (lewej przez prawą)
.\	dzielenie tablicowe (prawej przez lewą)
.'	transpozycja macierzy
.^	tablicowe podnoszenie do potęgi

➤ **Długie linie**

```
>> x=1 + 1/2 + 1/3 + 1/4 + 1/5 + ...
1/6 + 1/7 + 1/8 + 1/9 + 1/ 10;
```

➤ **Kilka instrukcji w jednej linii**

Poszczególne instrukcje oddzielamy przecinkiem.

Przykład:

```
>> x=2; , y=4;
```

➤ **Czyszczenie okna komend – funkcja *clc***

WIZUALIZACJA DANYCH - WYKRESY DWUWYMIAROWE

Wykresy dwuwymiarowe funkcji – funkcja *plot*

plot(X) – rysuje wektor X w funkcji indeksu, w przypadku macierzy traktuje ją jak zestaw wektorów

plot(X,Y) – wykreśla wektor Y w funkcji wektora X, Gdy X lub Y jest macierzą to wektor jest rysowany odpowiednio w funkcji kolumn lub rzędów.

plot(X,Y,S) – wykreśla jak funkcja *plot(X,Y)* ale dodatkowo pozwala wybierać kolor, rodzaj linii i symbole punktów (poniżej tabela).

Kolor	Symbole punktów	Rodzaj linii
y – yellow	. – point	- – ciągła
m – magenta	o – circle	: – kropkowana
c – cyan	x – x-mark	.- – kropka-kreska
r – red	+ – plus	-- – kreskowana
g – green	* – star	
b – blue	s – kwadraty	
w – white	d – romb	
k – black	v – trójkąt w dół	
	^ – trójkąt w górę	
	< – trójkąt w lewo	
	> – trójkąt w prawo	
	p – pięciokąt	
	h – sześciokąt	

Wykreślanie niezależnych wykresów w jednym oknie graficznym – funkcja *subplot*

Funkcja *subplot* służy do podziału okna graficznego na mniejsze fragmenty. Podziału można dokonać albo w układzie macierzowym albo podając dokładne wymiary wykresu.

>> subplot(m,n,p)   % dzieli okno graficzne na *M* kolumn i *N* wierszy (*M,N*<9).
P oznacza numer aktualnego wykresu.
 Można też wywołać jako *subplot(mnp)*

Przykład 1.

W zadanym przedziale czasu $-2\pi \leq t \leq 2\pi$ przy $\Delta t=0.05$ narysuj na jednym wykresie przebiegi trzech funkcji:

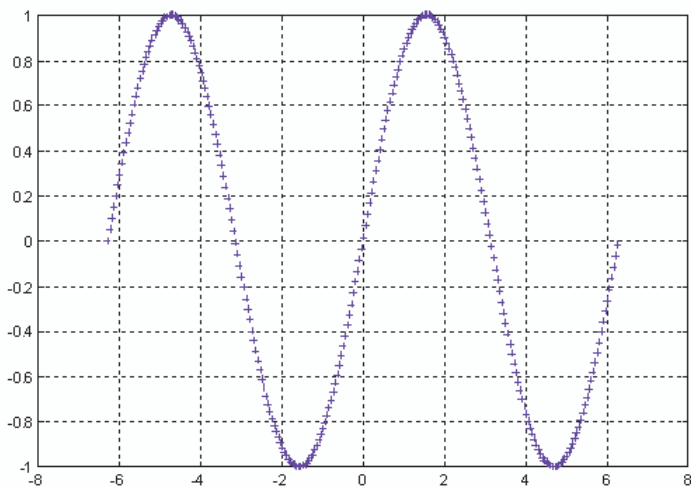
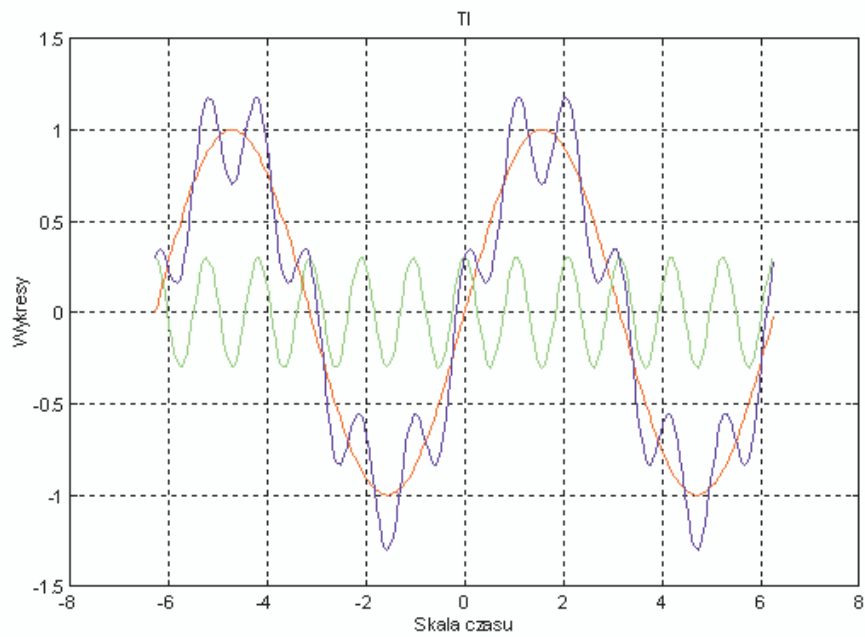
$$s = \sin(t)$$

$$c = 0.3 \cos(6t)$$

$$sc = s + c$$

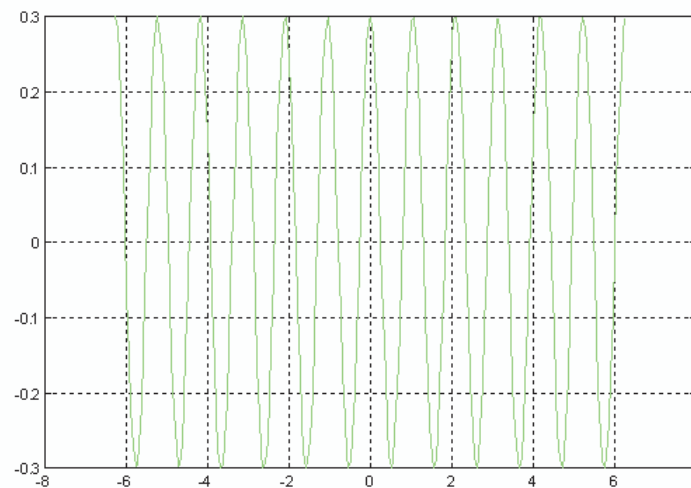
```
>> t = [ -2*pi : 0.05 : 2*pi ] ; % wygenerowanie argumentu funkcji
>> s = sin(t) ; % wyznaczenie wartości funkcji s
>> c = 0.3 * cos(6*t) ; % wyznaczenie wartości funkcji c
>> sc = s + c ; % wyznaczenie wartości funkcji sc
>> plot(t,s,t,c,t,sc), grid; % wykreślenie funkcji wraz z siatką
>> xlabel('t [s]'); % opis osi x
>> ylabel ('y(t)); % opis osi y
>> title('Wykres funkcji'); % tytuł wykresu
```

Otrzymany wykres:

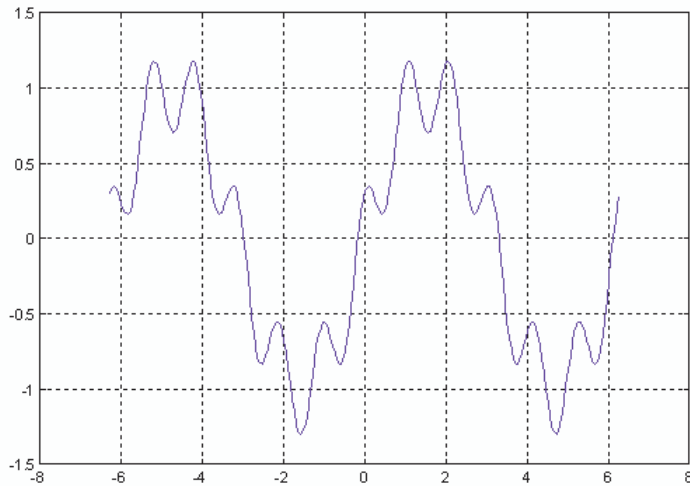
```
plot(t,s,'b+')  
grid on
```

*% wykreślenie funkcji s wraz
z siatką za pomocą niebieskich
krzyżyków*


```
plot(t,c,'g'), grid
```

*% wykreślenie funkcji c wraz
z siatką – zielona linia*


```
plot(t,sc,'b'),grid
```

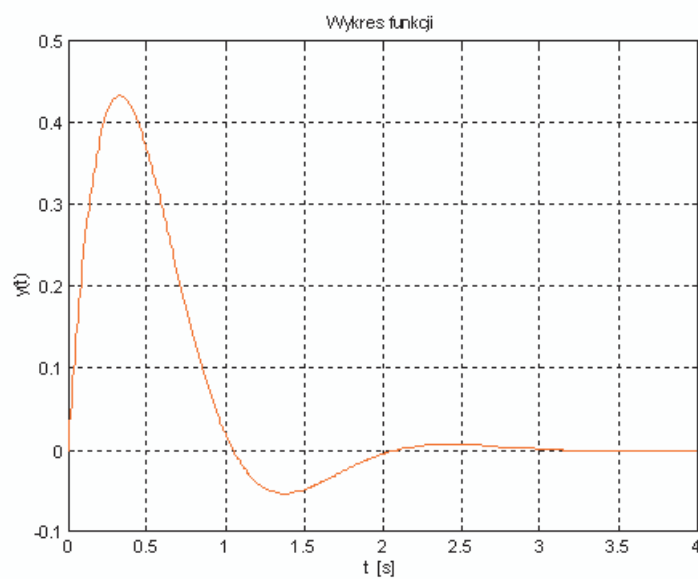
% wykreślenie funkcji sc wraz z siatką – niebieska linia

Przykład 2.

Przedstawić na wykresie funkcję

$$y(t) = e^{-2t} \sin 3t$$

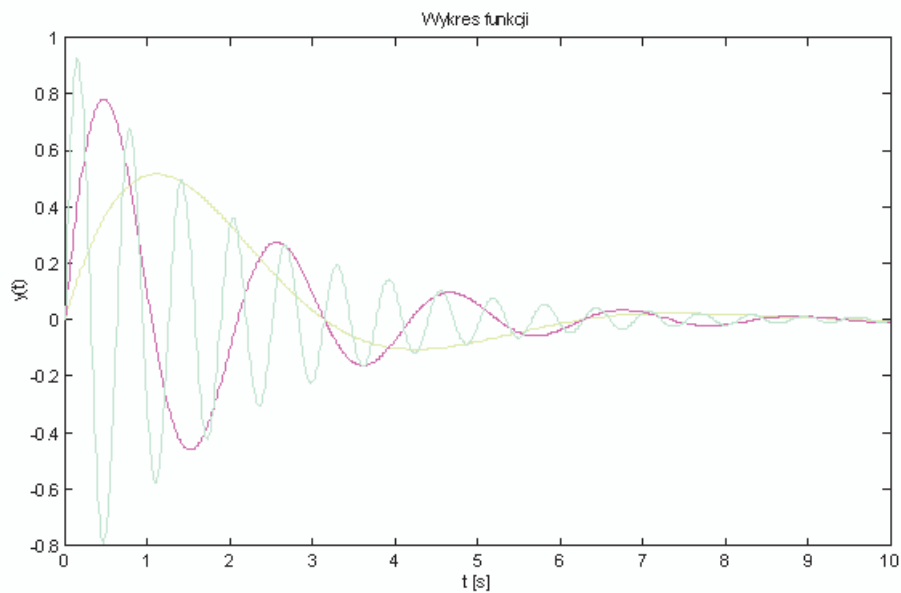
```
>> t = [ 0 : 0.01 : 4 ] ;           % wygenerowanie argumentu funkcji
>> y = exp(-2*t) .* sin(3*t) ;     % wyznaczenie wartości funkcji
>> plot(t,y,'r');                  % wykreślenie funkcji
>> xlabel('t [s]');                % opis osi x
>> ylabel ('y(t));                 % opis osi y
>> title('Wykres funkcji');        % tytuł wykresu
>> grid on                          % siatka na wykresie
```


Przykład 3.

Przedstawić na wykresie funkcję $y(t) = e^{-0.5t} \sin \omega t$ w przedziale $0 \leq t \leq 10$ sekund z krokiem 0.01 . Zastosuj trzy wartości $\omega = 1, 3, 10 \text{ rad/s}$. Wszystkie trzy przebiegi umieść na tym samym wykresie.

```
>> t = [ 0 : 0.01 : 10 ] ;  
>> w = 1;  
>> y1 = exp(-0.5*t) .* sin(w*t) ;  
>> w = 3;  
>> y2 = exp(-0.5*t) .* sin(w*t) ;  
>> w = 10;  
>> y3 = exp(-0.5*t) .* sin(w*t) ;  
>> plot(t,y1,t,y2,t,y3);  
>> xlabel('t [s]');  
>> ylabel ('y(t));  
>> title('Wykres funkcji');
```


WIZUALIZACJA DANYCH - WYKRESY TRÓJWYMIAROWE

Funkcja *meshgrid*

Funkcja *meshgrid* – tworzy macierze opisujące położenie węzłów siatki prostokątnej. Służy do przygotowania danych niezbędnych do stworzenia większości wykresów 3D.

```
>> [X,Y]=meshgrid(x,y);           % tworzy macierze X, Y na podstawie wektorów z
                                   węzłami siatki x, y
>> [X,Y]=meshgrid(x);           % j.w. ale y=x
>> [X,Y,Z]=meshgrid(x,y,z)      % tworzy 3 macierze wykorzystywane do wykresów
                                   wolumetrycznych
```

Funkcja *mesh*

mesh(X,Y,Z) → funkcja *mesh* rysuje siatkę opisaną przez macierze X,Y,Z. Gdzie macierze X,Y podają współrzędne punktów siatki a dane w macierzy Z określają wartości funkcji w punkcie (x,y).

Inne wykresy 3D typu oparte na funkcji *meshgrid*

contour3	Wykres konturowy
ezmesh	Wykres siatkowy
ezsurf	Wykres – powierzchnia
mesh	Wykres siatkowy
meshc	Wykres jak mesh + poziomice
meshz	Wykres jak mesh + zasłony na końcach
ribbon	Wykres wstążkowy
Surf	Wykres powierzchniowy
Surfc	Wykres powierzchniowy + poziomice
Surfl	Wykres powierzchniowy + cieniowanie
Waterfall	Wykres plasterkowy

Przykład 4.

```
>> [x,y]=meshgrid(-3*pi : 0.5 : 3*pi, % najpierw siatka punktów (x,y) dla
-3*pi : 0.5 : 3*pi);                 wykresu 3D:

>> z = 600 - x .* y + 50 * sin(x) + 50 % następnie definiujemy funkcję z(x,y)
* sin(y);                             % przy pomocy funkcji subplot
                                       wybieramy ćwiartki okna graficznego i
                                       wyświetlamy w nich wykresy 3D:

>> subplot(2,2,1); mesh(x,y,z);       % 1) wykres siatkowy:

>> subplot(2,2,2); surf(x,y,z);       % 2) wykres powierzchniowy:

>> subplot(2,2,3); contourf(x,y,z);   % 3) wykres warstwowy:

>> subplot(2,2,4); meshc(x,y,z);      % 4) wykres siatkowy z warstwami:
```


